

13. august 2010

UKA 2010/31

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Koorortuut timmiarsiutillu eqqarasuartartuunngitsut akuersissuteqarnissamik piumasaaqatinut ilanngunneqarnissaat, taamatullu aamma qanoq inissinneqarnissaannut nalunaarsornissaannullu malittarisassaqaarnissaa, sakkunillu pigisaqarnermik tammaasaqarnermillu nalunaaruteqartussaataitaanissaq aammalu sakkunik pineqartunik sakkunillu eqqarasuartartunik inuussutissarsiutigalugu piniarnermut atugassanik pisaarnissamut 16-inik ukioqalereersimanissamik piumasaaqateqalernissaa siunertaralugu Nunatsinni sakkut pillugit inatsisiliornerup sukannernerulersinnissaa anguniarlugu Naalakkersuisut danskit naalakkersuisuinut saaffiginnissuteqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Tunngavilersornera:

Sakkuuteqarneq ileqqutsinnut kulturitsinnullu ilaavoq. Siulivut ilaquttaminnik pilersuiniaarlutik piniariaraangamik sakkuutitik pinngitsoorsinnaanngilluinnartarpaat. Inuit sakkuutitaarnissaat ajornarnerulersinniarlugu imatut siunnersuuteqarnitsigut anguniagarinnigilarput, kissaatigaarpulli inuiaqatigiit inuit aalajangersimasut sakkuutitaarsinnaatitaannginnissaannik qinigassaqartinnissaat. Assersuutigineqarsinnaapput aallaasit atorlugit inoqammut navianartumik pinerluuteqarsimasutut pineqaatissinneqarsimasut.

Tamanna angussagaanni kikkut aallaasinik pigisaqarnerisut qanoq ittunillu pigisaqarnerisut paasiluartariaqarparput. Taamaammat aallaasit tamaasa nalunaarsorneqartalernissaat isumassarsiatsialattut isigaarput, taamaaliornikkut kikkut aallaasinik ataasiakkaanik pigisaqarnerisut ilisimaneqalissammat.

Peqatigisaanik aallaasit taakku qanoq inissinneqartarnissaasa malittarisassiuunneqarnissaat kissaatigaarput. Aallaasit illersorneqarsinnaanngitsumik inissinneqartarnerat iluaqutissartaqanngilaq. Demokraatit isumaqarput aallaat parnaarsaataalu immikkoortillugit inissisimatinneqartarnissaat minnerpaaffiliussatut piumasaaqatigineqartariaqartoq, taamaaliornikkut aallaat tillinneqasagaluarpat atorsinnaannginniassammat. Aallaat parnaarsaataalu sikaavimmut, amusarissamut assigisaanulluunniit parnaarullugit inissisimatinneqartassapput.

Aammattaq aallaasitaarnissamut aallaammillu atuinissamut ukiutigut killiussaqaalersitsinissaq pingaartipparput, meeqqat inuusuttuaqqallu 16-it inorlugit ukiullit taamaasillutik aallaasinik atuinissamut killilerneqassammata. Sakkut pillugit inatsisiliornerup taamatut allanngortinneqarneratigit Namminersorlutik Oqartussat Sunngiffimmi aallaaniarnissamut akuersissutit pillugit nalunaarutaanni 12-inik ukioqalereersimanissamik piumasaaqammik Naalakkersuisut allanngortit-sisariaqarnissaannik kinguneqarnissaa soorunami eqqumaffigaarput.

Tamatuma saniatigit aalajangiiffigisassatut siunnersuummut ilanngusaaq unnersuussutigissavara, Naalakkersuisullu akissuteqaatissaat kiisalu partiit allat oqaaseqaataasa tusarfiginissaat qilanaaralugu.

Ilanngussaq

Nunatsinni sakkut pillugit inatsit atuuttoq 1992-imeersuuvoq. Inatsimmullu tassunga nalunaarutit sisamat atulersinneqarsimallutik.

Politimesterimit akuerineqaqqaarluni aallaasinik aalajangersimasunik pisaartoqarsinnaasoq atuisoqarsinnaasorlu sakkut pillugit inatsimmi aalajangersarneqarsimavoq. Koorortuut timmiarsiutillu eqqarasuartartuunngitsut sakkoqarnissamut akuersissuteqarnissamik piumasaqaammut ilaatinneqanngillat. Aallaasilli eqqarasuartartut nutsuinnartakkallu akuersissummik piumasaqaateqartussaapput. Aallaasit nutsuinnartakkat ilaat akuersissummik piniaqqaarani pissarsiarineqarsinnaapput atorneqarlutillu, aallaasitaarniarloq/piginnittoq inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartaqarpat, sakkut ilanngunneqanngitsut pillugit nalunaarut takuuk.

Akuersissutit inunnut inoqatiminnut pissusilersornermikkut eqqarsarnartunik iliorsimanerannut tunngasunik paasissutissaqanngippat aatsaat akuersissummik tunineqarsinnaapput.

Sakkoqarnissamut akuersissut ukiut tallimakkuutaarlugit nutarterneqartussaavoq, aammalu qaqugukkulluunniit atorunnaarsinneqarsinnaalluni. Akuersissummik siullermut akiliut 840 kr.-iuvoq, kingornatigullu akuersissutinut allanut 420 kr.-iulluni.

Politimesteri akuersissuteqarnermini, isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu, aallaasip inissinnisaanut atorsinnaanerannullu piumasaqaatit aalajangersortarpari. Aallaat akuersissuteqartussaq tammassagaluarpat, tamanna erngerumik politiiunut nalunaarutigineqartussaavoq.

Aallaasinik, tassunga ilanngullugit koorortuunik timmiarsiutinillu eqqarasuartartuunngitsunik, pisaarsinnaajunnaarsitsinissamut pigisaqarsinnaajunnaarsitsinissamullu, sakkut pillugit inatsit tunngavissaqartitsinngilaq. Aamma sakkut pillugit inatsimmi sakkunik taama ittunik qanoq inissiinissamut malittarisassaqaaranilu malittarisassiuussinissamut tunngavissaqanngilaq. Aammat-taaq sakkut pillugit inatsimmi aallaasinik akuersissuteqarfigisariaqanngitsunik pigisaqarnermik tammaasaqarnermillu nalunaaruteqartussaananermik malittarisassaqaanngilaq, imaluunniit aallaasit taama ittut normumik uppersaammik nalunaarsornissaannik piumasaqaateqarani.

Koorortuut timmiarsiutillu eqqarasuartartuunngitsut akuersissuteqarnissamik piumasaqaammut ilanngunneqarnerisigut Nunatsinni sakkut pillugit inatsisiliorneq sukannerulersinneqassappat, peqatigisaanik aallaasit taakku inissiinissamut piumasaqaatinut, kiisalu nalunaarsuinissamik malittarisassanut aammalu pigisaqarnermut tammaasaqarnermullu malittarisassanut ilanngunneqar-nissaat anguneqassaaq.

Sakkut pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnis-samut siunnersuut Inatsisartut 2008-imi ukiakkut ataatsimiinneranni suliarineqarpoq. Siunnersuut Jens B. Frederiksen-imit Demokraatinerisumit saqqummiunneqarpoq. Taamani Naalakker-suisuusut sakkunik inissiinissamut atuinermullu ersarinnerusunik malittarisassiortoqarnissaa akissuteqaateqarnermini isumaqataaffigaat naalagaaffimmilu oqartussaasunut tamanna saaffigin-nissutiginiarlugu neriorsuuteqarlutik.

Taamatut neriorsuuteqameq eqquutsinneqarsimansoq, naalagaaffimmilu oqartussaasunut saaffiginnittoqarsimassappat tamanna qanoq kinguneqarsimansoq, siunnersuuteqartup ilisimanngilaa.

Paasinarporli sakkut pillugit inatsisiliornermi kingornatigut allannguuteqartoqarsimanngitsoq, atomi atorlugu sakkussianik, sakkut akuutissanik ulorianartunik akullit, bakterissat napparsimarsitsisartut atorlugit sakkussiat kiisalu qaartartut igeriuttakkat, qaartartut siammakalallutik qaartartut, qaartartut nunamut assanneqartartut qinngornerillu atorlugit sakkussianik inuinnaat pigisaqaqqusaajunnaarnerannik nalunaarusiortoqarsimamera eqqaassanngikkaanni (!)

2008-mi ukiakkut ataatsimiinnerup kingorna Inatsisartunut qinersisoqarpoq. Taamanikkut Naalakkersuisuusut neriorsuutaannik maanna Naalakkersuisuusut pituttugaanngillat. Sakkut pillugit inatsisiliornerup sukannernerulersinneqarnissaata sulissutiginnissaanut Naalakkersuisut pisussaafilerneqarnissaannik Inatsisartut kissaateqassappata, tamanna aalajangiiffigisassatut siunnersuummik, saqqummiunneqartup matuma assinganik, akuersinissat pisariaqarpoq.